

KESKUSTAT HIIPUIVAT SUOMESSA

Keskustojen elinvoima laski Suomessa 7,60 % vuoden aikana. Laskentaan osallistui 39 keskustaa. Vain Hämeenlinna, Rovaniemi, Tikkurila ja Loimaa säilyttivät elinvoimansa. Helsingin elinvoima laski 1,80 %, vaikka keskustaan valmistui mittavia rakentamishankkeita.

Keskustojen elinvoima laski 7,60 prosenttia Suomessa yhden vuoden aikana. Hämeenlinnan, Rovaniemen, Tikkurilan ja Loimaan keskustat säilyttivät vuodessa elinvoimansa. Rovaniemen keskustan elinvoiman nousuun vaikutti kansainvälinen matkailu. Vaativat rakennushankkeet heikensivät Tampereen ja Turun keskustojen elinvoimaa.

Tulokseen heijastaa kaupan rakennemuutos keskustojen ulkopuolisine kauppakeskuksineen sekä verkkokaupan vaikutukset kuluttajakäyttäytymiseen. Ravintoloiden suhteellinen osuus kuitenkin keskimäärin kasvoi.

Helsingin keskusta on **kaupallisesti tiivein**. Pääkaupungissa on kauppoja ja ravintoloita useissa päällekkäisissä kerroksissa. Tampereen ja Turun keskustat ovat myös kaupallisia tiiviitä. Asukaslukuihinsa nähden myös Pori ja Rovaniemi ovat kaupallisesti tiiviitä.

Suomi janoaa vahvaa kaupunkipolitiikkaa ilmastomuutoksen ja kaupungistumisen nyt kiihtyessä. Tulevaisuudessa keskustojen asukasmäärät on jopa kaksinkertaistettava. Rakennuksia on hyödynnettävä joustavammin. Asukasmäärän kasvua on tuettava sekoittuvalla keskustarakenteella, joustavalla ja tiivistävällä kaavoituksella sekä monipuolisella asuntotuotannolla. Kaupunkikeskustojen asema kaupan ja tapahtumien paikkana ei ole enää itsestäänselvyys.

KESKUSTOJEN ELINVOIMALASKENTA 2019

Elinvoima-asiantuntija FM **Martti Wilhelms** työryhmineen on mitannut jo viisi vuotta elinvoiman kehittymistä Suomen kaupunkikeskustoissa. Wilhelms hyödyntää Elävät Kaupunkikeskustat (EKK) ry:n kehittämää elinvoimalaskentamenetelmää, joka perustuu todellisuuteen laskentahetkellä. Se edellyttää aina jalkautumista keskustaan. Jokainen muutos päivitetään sähköiseen karttapohjaan. Muutoksia verrataan edelliseen laskentahetkeen ja kaikkiin edellisiin vuosiin. Näin selviää keskustan elinvoiman kehittyminen pitempinä aikasarjoina. Tuloksia voi vertailla samankokoisten kaupunkien kesken.

Elinvoimalaskennan 2019 tietoliite eri kaupungeista on verkko-osoitteessa **www.allincityapp.com** ja sisältää:

- Yhteyshenkilöt kaupungeittain
- Keskustan kaupallinen tiiviys
- Elinvoimaluvun muutokset vuoden aikana
- Kaupan ja ravintoloiden osuus keskustan kaikista liiketiloista
- Ravintoloiden osuus suhteessa kauppoihin
- Tyhjien liiketilojen osuus

Lisätietoa: Martti Wilhelms, puh. 050 538 4334, martti.wilhelms@salokorpi.com)

MITEN KESKUSTOJEN ELINVOIMAA VOI VAHVISTAA

Kaupunkikeskustapolitiikka on kaupunkipolitiikan ytimessä. Kasvavassa kaupungissakaan ei keskusta välttämättä kehity ilman kehittämistä ja investointeja. Elinvoimaiset ja tiiviit kaupunkikeskustat hidastavat ilmastomuutosta. Suomi tarvitsee oman kaupunkiministerin?

Asukasmäärät on kaksinkertaistettava keskustoissa 15 vuodessa. Tämä edellyttää lisäkerroksia ja maankäytön taitavaa tiivistämistä siten, että neliökilometrille sijoittuu noin 10 000 asukasta (*vertailua:*

Pariisissa asuu 25 000 asukasta neliökilometrillä). Rakennetun ympäristön aluetehokkuus on tulevaisuudessa saatava keskustoissa vähintään ainakin kahdeksi?

Vapaat eli tyhjät **liiketilat** muunnetaan erilaisiksi toimistoksi esim. luovien alojen toimijoille tai kauneus- ja hyvinvointipalveluille sekä liikunta- ja kuntosaleiksi. Tyhjien liiketilojen muuntamista myös asuinkäyttöön on sujuvoitettava. Vanhentuneen liikekiinteistön tilalle voidaan rakentaa uusi asuintornitalo, jonka kivijalkaan sijoitetaan monipuolista yritys- ja palvelutoimintaa. Rakennussuojelua ja kaavoitusta on notkistettava?

VALTAKUNNALLINEN ELÄVÄT KAUPUNKIKESKUSTAT RY (EKK) PÄHKINÄNKUORESSA

www.kaupunkikeskustat.fi ’

Yhdistys on Suomen keskustakehittäjien kattojärjestö. Se perustettiin 1997. EKK:hon kuuluu kattavasti kaupunkikeskustatoimijat ympäri Suomea. Jokainen yhdistyksen jäsen on mukana kehittämässä aktiivisesti omaa kaupunkikeskustaansa.

Kehittämistyökaluihin kuuluvat esimerkiksi kaavoitus, rakenteellinen ja kaupunkikuvallinen kehittämissyö, kiinteistöjen ja kortteleiden jalostaminen, kaupallisten toimintojen kehittäminen sekä erilaiset markkinointi- ja viestintätuotteet sekä elämykselliset keskustatapahtumat.

- jäseniä on noin 100 lähtien kaupungeista, kaupunkikeskustayhdistyksistä, eri keskusjärjestöistä, kaupan keskusliikkeistä, keskustakehittämisen asiantuntijoista
- kotipaikka on Helsingissä Kuntatalolla
- on kattojärjestö suomalaisten kaupunkikeskustojen kehittämissyöille
- edistää kaupunkikeskustojen kehittämistä
- synnyttää yhteistyötä eri kaupunkikeskustojen osapuolten välille
- innostaa investointeihin
- edistää asiantuntemusta
- järjestää seminaareja mm. ”Kauppa ja kaupunki” -kohtaavat tutkimusseminaari Helsingissä 11.4.2019
- konferenssi on Porissa 28.- 29.8.2019
- syysopintomatkoja: 2006 Bilbao, 2007 Genova, 2008 Budapest, 2009 Berliini, 2010 Torino, 2011 Pietari, 2012 Lontoo, 2013 Praha/Dresden, 2014 Tallinna, 2015 Bratislava/Wien, 2016 Varsova, 2017 Parma/Bologna/Pavia, 2018 Pariisi, 2019 Hampuri
- Ympäristöministeriö on yhdistyksen päätukija

LISÄTIETOJA ELÄVÄT KAUPUNKIKESKUSTAT (EKK) RY:N VALMISTELUVALIOKUNNALTA

Tuula Loikkanen, valmisteluvaliokunnan puheenjohtaja (edunvalvontajohtaja Suomen Kaupan liitto), puh. 040 922 0750

Pekka Vähäkangas, EKK:n puheenjohtaja (Kuopion apulaiskaupunginjohtaja) puh. 044 718 2792

Aulis Tynkkynen, EKK:n tutkimus- ja kehittämissyöryhmän puheenjohtaja (kaupunkisuunnittelijat) puh. 040 014 3969

Kauko Aronen (kaupunkitutkimuspäällikkö Suomen Kuntaliitto) puh. 050 557 0578

Johanna Aho (tj. Suomen Kauppakeskusyhdistys ry) puh. 040 485 7596

Johanna Ruotsi (tj. LAKES ry) puh. 044 337 6060

Pokko Lemminkäinen (tj. EKK ry) puh. 040 555 3462